

	REV-versie: Naar aanleiding van de domein vergadering Algemene Zaken van 20 februari jl. is de beleidsnota Misbruik en Oneigenlijk gebruik tekstueel aangepast. U vindt de aangepaste versie als bijlage waarin zichtbaar is gemaakt welke wijzigingen zijn doorgevoerd. Tevens zijn in de bijlage 'wijzigingen M&O beleid' in één oogopslag weergegeven.
Raadsvergadering	27 februari 2024
Volgnummer	2-2024
Onderwerp	Beleidsnota Misbruik en Oneigenlijk Gebruik
Domeinvergadering	Algemene Zaken
Programmanummer	0 Bestuur en ondersteuning
Registratienummer	2024.05128
Collegevergadering	19 december 2023
Portefeuillehouder	Wethouder M. Fokke
Afdeling	Concerncontrol
Behandelend ambtenaar	RMT Peters Telefoonnummer: 06 15 85 60 29 rachelle.peters@maastricht.nl
Bijlagen	bijlage 1 Raadsbesluit bijlage 2 Beleidsnota Misbruik en Oneigenlijk Gebruik

Raadsvoorstel

AAN DE GEMEENTERAAD

Samenvatting

Met ingang van het verslagjaar 2023 legt het college zelf verantwoording af aan de raad over de rechtmatigheid van de jaarrekening. Onderdeel van die rechtmatigheidsverantwoording is in hoeverre misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) van gemeentelijke regelingen door derden wordt voorkomen en bestreden. Het gaat dan bijvoorbeeld om het verstrekken van subsidies, uitkeringen en voorzieningen, alsmede om het innen van belastingen. Voorop staat het vertrouwen van de gemeente in een goed gebruik van gemeentelijke regelingen door inwoners en bedrijven/instellingen. Maatregelen die worden getroffen om misbruik en oneigenlijk gebruik te voorkomen en tijdig te ontdekken, en zo eventueel te sanctioneren, wanneer het wel voorkomt, moeten proportioneel zijn.

Dat betekent dat zij in verhouding moeten staan tot het risico dat wordt gelopen. Een gemeentelijk M&O beleid biedt hiervoor een kader. Het formuleert uitgangspunten, bevat richtlijnen voor controle en eventuele sancties, benoemt welke risicogebieden er zijn en hoe M&O beleid in de bedrijfsvoering kan worden vormgegeven door middel van het treffen van noodzakelijke beheersmaatregelen.

Beslispunten

1. De "Nota Misbruik en Oneigenlijk Gebruik" vast te stellen.

1. Aanleiding, bevoegdheden en context.

Vanaf boekjaar 2023 is het college verantwoordelijk voor het afgeven van een verantwoording over de rechtmatigheid in de jaarrekening. Onderdeel van de drie criteria die de rechtmatigheidsverantwoording omvatten is het misbruik en oneigenlijk gebruik. Het is van belang dat de organisatie effectieve maatregelen treft om misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) te voorkomen, dan wel op te sporen. De Commissie Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) heeft in haar kadernota Rechtmatigheid 2023 geadviseerd aan de gemeenten om een overkoepelend beleidsstuk M&O te maken en door de Raad te laten vaststellen.

De gemeente Maastricht had voorheen geen overkoepelend beleid op dit gebied. Deze nota is opgesteld om dit vast te leggen. Hierin worden de belangrijkste uitgangspunten bij de voorkoming en bestrijding van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen beschreven.

In het rekenkamerrapport "onderzoek naar subsidiebeleid gemeente Maastricht" is tevens de aanbeveling gedaan om een procedure uit te werken die belangenverstremgeling en misbruik rond subsidieverstrekking zoveel mogelijk uitsluit. Met het M&O beleid wordt hier gehoor aan gegeven. Middels dit beleid wordt het misbruik en oneigenlijk gebruik door subsidie-aanvragers zo veel mogelijk tegengegaan. En wordt hierover verantwoording afgelegd aan uw raad middels de rechtmatigheidsverantwoording.

2. Gewenste situatie.

De beleidsnota biedt een actueel kader regelingen en voor de doelstellingen omtrent preventie en repressie ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik. Op deze wijze kan het college verantwoording afleggen over de maatregelen die zij getroffen heeft om M&O te voorkomen dan wel te bestrijden.

Indicatoren.

-

3. Argumenten.

- 1.1 Vaststellen van het misbruik en oneigenlijke gebruik beleid vloeit voort uit het advies van de commissie BBV in hun kadernota Rechtmatigheid 2023.
- 1.2 Het misbruik en oneigenlijk gebruik is één van de drie criteria die worden omvat door de rechtmatigheidsverantwoording bij de jaarrekening. Het is van belang het beleid omtrent misbruik en oneigenlijk gebruik vast te stellen vóór de aanvang van de werkzaamheden van de accountant voor de jaarrekening 2023. Deze zullen plaatvinden in het tweede kwartaal van 2024.
- 1.3 Het vaststellen van de nota biedt de organisatie een actueel kader van regelingen en doelstellingen omtrent preventie en repressie ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik. Op deze wijze kan het college verantwoording afleggen over de maatregelen die zij getroffen heeft om M&O te voorkomen dan wel te bestrijden.
- 1.4 Vaststellen van het beleid maakt verantwoording in de jaarstukken 2023 mogelijk. Met de vaststelling van het beleid inzake misbruik en oneigenlijk gebruik kan voldaan worden aan de verantwoordingsplicht.

4. Alternatieven.

-

5. Financiën.

-

6. Vervolg.

Nu de beleidskaders voor M&O gesteld zijn is het van belang om dit ook te laten landen binnen de organisatie. Over het algemeen zullen regelingen die een hoog risico op misbruik en oneigenlijk gebruik hebben al bewust goed gecontroleerd worden, voor en achteraf. Toch is het van belang om de organisatie in te lichten over de geschreven beleidskaders. Dit zal worden gedaan door middel van de volgende implementatiestappen:

1. De regelgeving zoals vastgelegd in dit beleidsplan is helder. Echter door de hoeveelheid regelgeving binnen de gemeente niet direct in alles ingebed. Door de keuze voor een

bepakt aantal risicogebieden kan een start worden gemaakt met de beoordeling van regelgeving daar waar de risico's op M&O het grootst zijn.

2. Door de preventieve werking die kan uitgaan van voorlichting, zal met publicatie van de nota op de website van de gemeente aandacht worden besteed aan het M&O beleid. Daarnaast wordt het M&O Beleid en de gevolgen ervan bij het opstellen van regelgeving intern gecommuniceerd met het ambtelijke apparaat.
3. Bij het opstellen van nieuwe regelgeving of bij wijziging van bestaande regelgeving dient een toets te worden ingebouwd of de regelgeving M&O-proof is. Het vastleggen van gemaakte keuzes in een paragraaf in het raadsvoorstel bij de regelgeving maakt controle op de uitvoering achteraf mogelijk.
Regelgeving die de paragraaf met de M&O toelichting in het raadsvoorstel mist dient te worden geretourneerd aan de opsteller ter completering.
4. Dit M&O beleid zal geëvalueerd worden aan de hand van de uitkomsten van de controles voor de rechtmatigheidsverantwoording en indien nodig wordt het beleid aangepast.

De nota zal na het vaststellen door uw Raad worden gepubliceerd op de website.

7. Participatie

-

Burgemeester en Wethouders van Maastricht,

De Secretaris,

G.J.C. Kusters

De Burgemeester,

W.A.G. Hillenaar

Bijlage 1.

DE RAAD DER GEMEENTE MAASTRICHT,

gezien het voorstel van Burgemeester en Wethouders d.d. 19 december 2023, organisatieonderdeel Concerncontrol, no. 2023.05128;

gelet op de financiële verordening van de gemeente Maastricht.

BESLUIT:

1. De "Nota Misbruik en Oneigenlijk Gebruik" vast te stellen.

Aldus besloten door de raad der gemeente Maastricht in zijn openbare vergadering van 27 februari 2024.

de griffier,

de voorzitter,

Raadsbesluit

10 **Beleidsnota Misbruik en Oneigenlijk Gebruik**

Voor het raadsvoorstel 2-2024 stemmen 35 leden: dhr. Steijns (SPM), dhr. Boelen (SPM), mw. Makatita-Hendrix (SPM), dhr. Willems (SPM), dhr. Mermi (SPM), dhr. Mülders (GroenLinks), dhr. Van der Gugten (GroenLinks), mw. Lucas (GroenLinks), dhr. Vos (GroenLinks), dhr. Gardien (D66), dhr. Jongen (D66), dhr. Mertens (D66), dhr. Beckers (CDA), dhr. Brüll (CDA), dhr. Janssen (CDA), mw. Heine (CDA), dhr. Redmeijer (PvdA), mw. Slangen (PvdA), mw. Van Ham (PvdA), mw. Meese (Partij Veilig Maastricht), dhr. Garnier (Partij Veilig Maastricht), dhr. Betsch (Partij Veilig Maastricht), dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Noteborn (VVD), dhr. Van Heertum (VVD), dhr. Vaessen (PvdD), mw. Strik (PvdD), dhr. Ortjens (Volt), dhr. Den Heijer (Volt), dhr. Van Est (50PLUS), dhr. Gorren (SAB), mw. Nuyts (Liberale Partij Maastricht), dhr. Van Rooij (M:OED), dhr. Nab (FvD) en dhr. Smeets (Maastricht van Nu).

Tegen het raadsvoorstel 2-2024 stemmen 2 leden: dhr. Van Gelooven (SP) en mw. Blom (SP).

Het raadsvoorstel is met 35 stemmen voor en 2 stemmen tegen aangenomen.